

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**SOCIETAT I CULTURES DE
MUNTANYA**

Coordinació: BALLESTÉ ESCORIHUELA, MARC

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	SOCIETAT I CULTURES DE MUNTANYA			
Codi	12430			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Gestió d'Àrees de Muntanya	1	OPTATIVA	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	3			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.5		1.5
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	BALLESTÉ ESCORIHUELA, MARC			
Departament/s	PEDAGOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes no presencials			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català/castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BALLESTÉ ESCORIHUELA, MARC	marc.balleste@udl.cat	3	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer les claus per a identificar la realitat social de les comunitats de muntanya, els seus sistemes de vida, estructures socials i de poder i les seves expressions culturals.
- Identificar i analitzar els recursos clau del potencial turístic de territoris de muntanya mediterrània.
- Conèixer els principals impactes que genera l'activitat turística en àrees de muntanya mediterrània.
- Aplicar el coneixement observat de l'activitat turística al disseny d'estudis de potencial, de capacitat de càrrega o de desenvolupament de productes turístiques en muntanya mediterrània.

Competències

Bàsiques

B06 Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació (*)

B07 Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi (*)

B09 Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats (*)

B10 Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autònom (*)

Generals

CG2 Manejar i emprar els mètodes i tècniques d'anàlisi i interpretació de les variables i fonts estadístiques socioeconòmiques i mediambientals.

CG3 Treballar en equip en un context multidisciplinari amb l'habilitat d'incorporar les aportacions fetes donis de diferents àmbits conceptuals i metodològics a través d'una reflexió i treball compartits.

CG4 Analitzar les dinàmiques de fons de les situacions noves i complexes, dissenyar estratègies alternatives de resolució i aprofitar el potencial de millores.

CG6 Mediar en la resolució de conflictes i la definició d'objectius i mesures de desenvolupament entre els agents locals, privats i l'administració

Específiques

CE1 Reconèixer, caracteritzar i interpretar la singularitat física i humana de la muntanya i explicar la diversitat dels territoris de muntanya.

CE2. Analitzar, interpretar i avaluar els processos de canvi i conflictes medi-ambientals en atenció a la preservació de la biodiversitat i equilibris ambientals en àrees de muntanya.

CE5 Analitzar els processos de desenvolupament econòmic en àrees de baixa densitat demogràfica.

CE6 Dissenyar projectes de desenvolupament empresarial en el context dels plans i ajudes públiques per al desenvolupament i promoció de les àrees rurals i de muntanya.

CE7 Dissenyar alternatives de creixement i desenvolupament d'activitats turístiques, aprofitaments energètics i altres sectors innovadors en àrees de muntanya.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Una visió transcultural de les societats de muntanya.
- Viure a la muntanya.
- Les percepcions del medi natural.
- Món festiu i patrimoni.
- Poder i organització social; estructures comunitàries.

Eixos metodològics de l'assignatura

1. Teoria

1.1 Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari.

1.2 Lectures de documentació escrita/audiovisual/gràfica.

2. Pràctiques

Activitats destinades a aprofundir en els continguts i temàtiques treballades en la part teòrica.

3. Treball d'assignatura

Activitat individual de recerca i/o proposta de projecte relacionat amb el temari de l'assignatura.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Consistirà en l'assimilament progressiu de la teoria amb el desenvolupament de les pràctiques i el treball final i individual de l'assignatura.

Proposta de cronograma

Set 1 – Una visió transcultural / Viure a la muntanya: històries de vida

Set 2 – Viure a la muntanya: interpretació del patrimoni

Set 3 – Percepcions del medi natural

Set 4 – Món festiu i patrimoni

Set 5 – Grup de discussió

Set 6 – Poder i organització social

Set 7 – Cas d'estudi

Set 8 – Presentació oral dels treballs d'assignatura

Sistema d'avaluació

Avaluació:

1. Pràctiques (30%):

- Grup de discussió (10%)
- Cas d'estudi (20%)

2. Treball d'assignatura (70%):

- Treball escrit: 50%
- Presentació oral (Pòster): 20%

Per aprovar l'assignatura caldrà haver superat els dos apartats de l'avaluació.

Bibliografia i recursos d'informació

Antropologia i patrimoni

Abella, J. (2003). El patrimoni etnològic als Pirineus i a les comarques de muntanya. *Espais*, 49. 118-129.
<https://raco.cat/index.php/Espais/article/view/91765>

Arrieta, I. (ed.) (2006). *Museos y parques naturales: Comunidades locales, administracions públiques y patrimonialización de la cultura y la naturaleza*. Universidad del País Vasco.
https://addi.ehu.es/bitstream/handle/10810/15200/arrieta_2010_parques_naturales.pdf?sequence=1&isAllowed=y

García, J.M. y Lasanta, T. (2018). El Pirineo aragonés como paisaje cultural. *Pirineos*, 173, (e038), 1-44.
<https://pirineos.revistas.csic.es/index.php/pirineos/article/view/294>

Krüger, F. (1995). *Los altos Pirineos*. Garsineu Edicions.

Mármol, C. y Reixach, F. (2009). La localización de discursos globales: patrimonio cultural, naturaleza y autenticidad en los Pirineos catalanes. *Quaderns-e de l'Institut Català d'Antropologia*, 14.
<https://raco.cat/index.php/QuadernselCA/article/view/148362>

Muñoz, A. (2008). El patrimonio cultural material y el inmaterial: buenas prácticas para su preservación. *Mediaciones Sociales*, 3(2), 495-534.

Reixach, F. y Mármol, C. (2009). *Globalització, localitat i conflictes: una perspectiva etnogràfica des d'una vall de l'Alt Urgell*. Ripacurtia, 4, 78-92.

<https://raco.cat/index.php/Ripacurtia/article/view/65419>

Roma, F. (2000). *Els Pirineus maleïts: natura i cultura i economia moral en les societats dites tradicionals*. Alta Fulla.

Violant, R. (1949). *El Pirineo español: vida, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece*. Alta Fulla.

VVAA (2016). *Natura i cultura al Pirineu: dotzenes trobades culturals pirinenques*. Govern d'Andorra.

Patrimoni i desenvolupament rural

Abella, J. (2015). La cultura i el patrimoni com a eina de desenvolupament local. Oportunitat o fracàs?. Reflexions des d'una mirada territorial. *Erol*, 125. 29-31. <https://raco.cat/index.php/Erol/article/view/298469>

Aldomà, I., Mòdol, J.R. y Guerrero, M.(2017). *Patrimonis rurals. Reconeixement i perspectives*. Fundació del Món Rural.

Bergua-Amores, J.A. (2011). El conflicto ocasionado por la introducción de osos en los Pirineos. Diferentes interpretaciones de los contratos natural y nacional. *Revista Internacional de Sociología*, 69 (2), 439-460.

Histories de vida

Berg, M. (1990). La entrevista como método de producción de conocimientos. *Historia y Fuente Oral*, 14, (5-10).

Ferrarotti, F. (2007). Las historias de vida como método. *Convergencia*, 14 (44).

http://www.scielo.org.mx/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1405-14352007000200002

Pujadas, J.J. (1992). *El Método biográfico: el uso de las historias de vida en las ciencias sociales*. Centro de Investigaciones Sociológicas.